

Saarde Sõnumid

Nr 8 (223) 27. august 2021

Hind 0.40 €

Vallavanema veerg

Augustikuu hakkab lõppema ja sellest annab märku kõik meie ümber. Loodus valmistub talveks ja lapsed on peagi taas kooli minemas.

August on Saarde valla igapäevaelus toonud kaasa olukorra, mis nõuab teatavat selgitust. Kindlasti on praeguseks paljudele teada, et vallavalitsus otsustas Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse juhataja töölepingu erakorraliselt üles öelda. Laskumata delikaatsetesse üksikasjadesse, saan omalt poolt ainult kinnitada, et langetatud otsus on põhjendatud. Kahjuks tekkis vallavalitsusel kui tööandjal nimetatud põhjuste tulemusel töötaja suhtes usalduse kaotus ja töösuhte jätkamine sellises olukorras ei olnud enam võimalik. Sellest hoolimata on Vabaajakeskus kõikidele soovijatele tavapärasel aegadel avatud. Lisaks anname teada, et Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse Facebooki leht ei kajasta praegu kuidagi Vabaajakeskuse ega vallavalitsuse seisukohtasid. Seetõttu on vallakodanikel oluline teada, et vastupidiselt eelnimetatud Facebooki lehel, ja ka mujal kajastatule, ei olnud vallavalitsuse soov Lavi järve ääres toimuma pidanud Tulepidu ära jätta. Tegemist oli endise töötaja isikliku arvamuse ja selle tulemusel astunud ebaõigete sammudega. Info ja põhjendused sellise seisukoha kuvamise kohta on pahatahtlikud ja otsitud. Selleks, et tekkinud olukorras oleks kannatajaid võimalikult vähe, toimub asenduspidu 27. augustil Kilingi-Nõmmes Kesklinna parkis. Täna kõik neid, kes nii lühikeses etteatamisega sellises keerulises olukorras nõu ja jõuga uue sündmuse korraldamisel meile appi tulid!

Jätakuvalt saadab kõiki meie toimetusi koroonaviiruse levik ja sellest tingitud ümberkorraldused igapäevases elus. Praeguseks on Saarde vallas vaksineerimisega hõlmatud 60,6% meie elanikest. Vähemalt ühe doosi on saanud 2310 inimest ja vaksineerimiskuur on lõpetatud 2034 inimesel. Viljandi Haigla vaksineerimisbuss on taas Kilingi-Nõmmes kohapeal 09.09.2021 kell 10-18. Jah, igal inimesel on õigus ise otsustada, kas lasta ennast vaksineerida või mitte. Kes aga tunneb, et soovib seda teha, siis tulge kindlasti 9. septembril Kilingi-Nõmme, kus Coop'i kaupluse kõrval parklas peatub vaksineerimisbussis on võimalik lasta ennast vaksineerida. Kui sel päeval ei õnnestu tulla, siis otsige palun vaksineerimisvõimaluste kohta infot veebilehelt www.vaksineeri.ee või pöörduge info saamiseks vallavalitsuse poole telefonil 449 0135 ja me abistame lähima vaksineerimiskoha leidmisega. Teeme omalt poolt kõik, et võimalikult tavapärane elu saaks jätkuda.

Rõõm on selle üle, et hoolimata koroonaviiruse levikust tingitud keerulisematest oludest sündmuste korraldamisel, toimus XX Saarde Kaitsepäev siiski. Täna Saarde Vallavalitsuse nimel kogu sündmuse korraldusmeeskonda, kõiki vabatahtlikke ja loomulikult toetajaid, teie töö on olnud hindamatu! Vähemtähtsad ei ole kindlasti ka muud augustis toimunud sündmused olgu nendeks siis Saarde valla külamängud, Rannatee Romantikaõõ raames toimunud maitseromantika Metste talus, veinimõisaromantika Allikukivi veinimõisas, metsamüstikaromantika Välgu talus, Saarde valla kodukohvikute ja garaažimüügi päev vms sündmus. Kõik erinevad sündmused rikastavad meie igapäevast elu ja kiitus kõikidele neile, kes neid üritusi sageli ka oma vabast ajast korraldavad.

Külli Karu
vallavanem

Toimus XX Saarde Kaitsepäev

Fotod: Agne Krjukova

21. augustil Kilingi-Nõmmes toimunud Saarde kaitsepäev oli varasemast võimsam. 20-aastase traditsiooniga üritus oli pühendatud Eesti Vabariigi taasiseseisvumise 30. aastapäevale.

Kogukonna ohutusele keskenduv perepäev hõlmas kogu Kilingi-Nõmme keskuse. Koos üritust vedavatele Kaitseliidu ja Politsei- ja Piirivalveametiga jagas kaitsepäeval eluks vajalikke tarkusi üle 30 asutuse ja organisatsiooni. Tegevused toimusid maal, õhus ja vees. Tutvuda sai pääste- ja kaitsetehnikaga ja jälgida demoesinemisi.

Kilingi-Nõmme suveaia toimunud debatil väitlesid Kaitseliidu ülem Riho Ühtegi ja Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor Elmar Vahter. Öhtu lõpus sai nautida võimsat kontserti, kus lava jagasid KL Pärnumaa maleva orkester Saxon Brass Band, Politsei- ja Piirivalveameti orkester ja ansambel Metsatöll.

Sündmuselt ei puudunud ka traditsiooniline Saarde Kaitsepäeva laskevõistlus Lauri karjääris. Parimad said tunnustatud:

- individuaalne üldarvestus (AK-4, käsituli relv, taldrikulaskmine, sileraudne püss, vintpüss optilise sihikuga): 1. koht – Priit Avarmaa, 2. koht – Kristjan Pahk, 3. koht – Allar Nõmm;

- võistkondlik koondarvestus (AK-4, käsituli relv, taldrikulaskmine, sileraudne püss): 1. koht – Kaitseliit Nõmme (Tony Malva, Riivo Liin, Priit Avarmaa, Kristjan Pahk); 2. koht – Jahiselts Nõmme 1 (Tambet Juht, Taavi Juht, Meelis Juht, Viljar Kivistik); 3. koht – Tihe- metsa Jahiselts (Väino Lill, Peeter Paisuots, Kuido Jänes, Hans Maldre).

Küllastajaid oli seekordsel Kaitsepäeval üle 3000. Tegevuspunktides sai mängida templimängu ning kogudes kümnest kohast ankeedile märgistus, oli võimalik osaleda loosis. Öhtuse kontserdi eel loosis Metsatõllu vokalist Markus välja ligi 500 sedeli hulgast kolm võitjat, kelle kingikotis oli lisaks ametkondade poolt antud praktilistele meenetele ka Metsatõllu poolt kingitud plaat.

XX Saarde Kaitsepäeva korraldusmeeskond tänab sündmuse küllastajaid, tegevuspunktide ja demoesinemiste elluviijaid, vabatahtlikke, toetajaid ja kõiki teisi, kes sündmuse õnnestumisse oma panuse andsid. Ja nagu sündmuse peakorraldajad öhtul mikrofonil ütlesid: “Saarde Kaitsepäev tuleb ka järgmisel aastal – kus ta pääseb.”

XX Saarde Kaitsepäeva korraldusmeeskonna nimel
Karmen Vesselov
Annika Viibus

Surju Rahvamaja näitering 30

Surjus on väga pikk näitemängu traditsioon, kuid kahjuks täpsed andmed allakirjutanul puuduvad.

Näiteringil täitus 30 aastat järjepidevast kooskäimisest. See on pikk aeg ühele kollektiivile. Selle pika tee on algusest tänaseni käinud ühiselt – Vaike Nõmmiste, Kalju Sarapu, Epp Niinemets ja Aime Vill.

1993. aastal liitusid näiteringiga Ille Tiit ja Tiit Kukk. Alates 2014. aastast on meie ridades Meelis Nurmberg ja Anu Tamsalu, 2015. aastal ühines Marianne Kuusk, 2017. aastal Aivar Mäekivi ja Helen Sommer, 2018. aastal Tanel Ats ja 2019. aastal Eha Mäekivi. Lisaks praegusele koosseisule on meie ridades mänginud veel 14 vahvat inimest.

Näiteringi juhendas aastatel 1990–2002 Artemi Palits (lahkunud – mälestame), 2002. aastast Aime Vill.

Selle aja jooksul on ära õpitud ja lavale toodud 27 täispikka näidendit. Lisaks dialooge, sketše ja pildikesi eelnevast repertuaarist.

Sünnipäeva tähistamiseks mängisime Saunametsas Kargoja talu hoovis K. Veede komöödiat „Ema läheb mehele”.

Alates 1990. aastast sai ajalugu jäädvustatud fotoraamatusse nii piltide kui ka faktidega. Kõike seda aga pole võimalik teha ilma imelistest inimestest. Täna Teid, kallid praegused ja endised näitlejad, et olete suutnud koos käia ja mängida võrratuid mänge,

Praegused ja osa endisi näitlejaid

mida on saanud nautida publik nii koduvalas kui ka kaugemal Eestimaa pinnal.

Täna vallavalitsust, kes on meid alati toetanud, Vello Rummelit, kes on olnud lahutamatu saatja ja reisikaaslane meie paljudel reisidel. Aitäh Aet Vill meie reklaamimisel, et kuulajad, vaatajad meid üles leidsid ja Kalju Sarapu – unustamatute hetkede jäädvustamisel.

30 aastat unustamatuid hetki – see on midagi, mida soojalt ikka ja jälle meenutada.

Aime Vill
Surju Rahvamaja näiteringi juhendaja

Näitlejad, kes näiteringis näidelnud 30 aastat. Fotod: erakogu

Saarde Vallavolikogus

21. juuli 2021. a istungil

- otsusega nr 46 garanteeriti Saarde Vallavalitsuse poolt korraldatud riigihanke „Saarde valla jäätmejaama rajamine“ majanduslikult soodsaima pakkumuse edukaks tunnistamiseks Saarde

valla 2022. a eelarvevahenditest lisaks kuni 65 000 eurot koos käibemaksuga;

- määrusega nr 7 võeti vastu „Saarde valla 2021. aasta I lisaeelarve“.

Signe Laagus
sekretär

Saarde Vallavalitsuse istungitel

02. augustil 2021. a

- kinnitati riigihanke „Saarde valla jäätmejaama rajamine“ tulemused;
- kinnitati riigihanke „Surju Hooldekodu „Videvik“ laiendus“ tulemused.

04. augustil 2021. a

- muudeti Osatüingu Saarde Kommunaal ja Saarde Vallavalitsuse vahel sõlmitud avaliku teenindamise lepingut;
- väljastati ehitusluba kõrvalhoone püstitamiseks aadressile Edela, Marina küla, Saarde vald;
- väljastati ehitusluba suvila püstitamiseks aadressile Meloni vkt 6, Metsaääre küla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekterimistingimused aktsiaseltsile Elering Kotka 110 kV alajaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Surju metskond 2, Jaamaküla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekterimistingimused aktsiaseltsile Elering Kotka alajaama toiteks kahe 110 kV elektriliini ehitusprojekti koostamiseks aadressil Surju metskond 2, Jaamaküla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekterimistingimused päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Kingu tee 6, Saarde küla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekterimistingimused metskond-õppehoone projekterimiseks aadressil Tihemetsa metskond 19, Käršu küla, Saarde vald;
- anti kasutusluba 500 kW võimsusega päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks asukohaga Kullo-Veski, Ristiküla, Saarde vald;
- anti kasutusluba Saarde vallas Metsaääre külas Meloni vkt 8 kinnistule rajatud reoveepuhasti kasutusele võtmiseks;
- muudeti Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuva katastriüksuse lähiaadressi alljärgnevalt: vana lähiaadress Järve tn 21, uus lähiaadress Järve põik 2a;
- otsustati augustikuus juubelitoetuse väljamaksmine kogusummas 350 eurot;
- võeti vastu korraldus sotsiaalhoolekande küsimuses;
- otsustati muuta perioodil 03. august kuni 15. august 2021.

- a Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse lahtiolekuagasiid nii, et asutus oleks avatud esmaspäev kuni laupäev (k.a) ajavahemikul 12:00–18:00;
- muudeti Saarde Vallavalitsuse 02.06.2021. a korraldust nr 240 „Läbirääkimistega enampakkumise korraldamine vallavara võõrandamiseks“;
- lubati KRK Grupp OÜ-l 06.08–08.08.2021 Saarde vallas Kõveri puhkekeskuses toimuval avalikul üritusel „Maagilise Maailma festival“ ülemäärase müra ja valgusefektide tekitamine;
- määrati Saarde vallas Tihemetsa alevikus asuva Hooldekodu tee 1 katastriüksuse sihtotstarbeks riigikaitsema 100%;
- määrati Sääse katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid, sihtotstarbed;
- otsustati esitada Saarde Vallavolikogule menetlemiseks 3 eelnõud.

11. augustil 2021. a

- jäeti rahuldamata 3 taotlust korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemiseks;
- anti soodustused olmejäätmeveol;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- kinnitati riigihanke „Soojusenergia ostmine“ (viitenumber 238984) tulemused;
- eraldati Saarde valla 2021. a eelarvest reaal 06400 Tänavavalgustus Lodja bussipeatuse elektrivalgustuse kulude katteks perioodi 01. jaanuar - 30. juuni 2021. a eest 77,55 €.

18. augustil 2021. a

- jäeti rahuldamata 8 taotlust korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemiseks;
- anti soodustused olmejäätmeveol;
- väljastati Pindi Kinnisvara OÜ-le välireklaami paigaldusluba;
- väljastati Prisma NET OÜ-le välireklaami paigaldusluba;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- määrati 7 ehitise teenindamiseks vajaliku maa, katastriüksuse sihtotstarbe ja lähiaadressid;
- otsustati esitada Saarde Vallavolikogule menetlemiseks 2 eelnõud.

Külli Veber
vallasekretär

Tööd alustas uus vallasekretär Külli Veber

Olen Saarde Vallavalitsuse vallasekretär alates juulist 2021.

Õppinud olen majandusõigust ja Tallinna Ülikoolis omandasin õigusteaduste magistrikraadi.

Minu kodu on Pärnus, olen seal sündinud ja püsivalt elanud. Kunagi töötasin kuus aastat vallasekretärina Tootsi vallas kuni mulle tehti pakkumine asuda tööle politseisse, kus ma kaksteist aastat koordineerisin lubadealast tööd. Mingil hetkel sain aru, et tööd tehes „silma enam ei sära“ ja otsustasin vastu võtta väljakutse asuda tööle jurist-menetlejana kaitseväes. Põhitöö kõrvalt olen olnud aastaid koolitaja ja aidanud soovijatel valmistuda relvaeksamik.

Kuivõrd elu on pidevas muutumises, siis tuli ühel hetkel teha valik, kas võtta vastu tööpakkumine pealinnas või kandideerida töökohale, mis ei eelda kodust ära kolimist.

Saarde vallavalitsusse otsustas-

sin tööle kandideerida põhjusel, et kunagi sama tööd tehes mulle see väga meeldis ja sobis ning mõeldes enda töökogemusele ja haridusele, uskusin, et saan kasulik olla just omavalitsuses. Võimalus kohaliku kogukonna tegemistele kaasa aidata on suur privileeg.

Saarde vallasekretärina on minu ülesandeks üldjoontes ametiasu-

tuse ja hallatavate asutuste juriidiline nõustamine, valla õigusaktide õiguspärasuse tagamine, valla esindamine kohtus ja valla kantselei juhtimine. Vallasekretärina osalen sõnaõigusega nii vallavalitsuse kui vallavolikogu istungitel.

Pean väga oluliseks tõhusalt toimivat, sõbralikku ja toetavat meeskonda ning korrektset asjaajamist. Kuigi olen veel vähe aega Saarde vallavalitsuses töötanud, olen mõistnud, et just selline meeskond võttis mind enda ridadesse. Mul on selle üle väga hea meel.

Energiavarusid taastan autoga reisis, erilist huvi pakuvad põneva ajalooga paigad nii Eestimaa kui kodust kaugemal.

Olen kindel, et suur roll elus on positiivsel hoiakul, lugupidaval suhtlemisel ja erinevate arvamuste aktsepteerimisel. Seda meelepidades on kõik võimalik.

Külli Veber
vallasekretär

Koolitee alustamise toetus

Saarde vald maksab esimesse klassi minevatele lastele koolitee alustamise toetust 200 eurot lapse kohta (sellest 170 eurot rahalise toetusena ja 30 eurot koolitarvetena). Toetust makstakse Saarde valla kooli esimesse klassi õppima asuval lapsele, olenemata tema

pere registrijärgsest elukohast. Toetust on õigus saada ka juhul, kui laps ei asu õppima Saarde valla kooli puudest tingitud erijaduse tõttu või on vallavalitsuse poolt suunatud õppima väljaspool Saarde valda asuvasse kooli. Toetuse maksmise aluseks on valla

koolide poolt esitatud nimekirjad või haridusliku erivajadusega lapse vanema või eestkostja avaldus. Info: sotsiaalnõunik Marina Raid, tel 532 47231 ja 449 0163; e-post marina.raid@saarde.ee.

Kilingi-Nõmme apteegi lahtiolekuajad

Seoses Kilingi-Nõmme Perearstikeskuses toimuvate ehitustöödega võivad alates 15. septembrist Kilingi-Nõmme apteegi lahtiolekuajad muutuda. Täpsem info apteegi ükselt või telefonilt 443 0440.

Polikliinik-apteek.
Foto: Lembit Nõmm

Suurjäätmete ja klaasijäätmete kogumisring toimub esmaspäeval, 4. oktoobril 2021

Vastavalt Saarde Vallavalitsuse ja Ragn-Sells AS-i vahel sõlmitud lepingule korraldatakse iga maikuu ja oktoobrikuu esimesel esmaspäeval suurjäätmete kogumisring. Juhul, kui see kuupäev langeb riiklikule pühale, lükkub kogumisring järgmisele esmaspäevale.

Korraldatud jäätmeveo uuel etapil, mis algas 01. augustil 2017, saab samal kogumisringil ära anda nii **suurjäätmeid** kui ka **lehtklaasi**.

Auto sõidab jäätmevaldajate juurde, kes on ära veo tellinud.

Tellimiseks helistage Ragn-Sells AS-le tel **6060439** või saatke e-kiri parnu@ragnsells.com. Samuti võite oma soovi esitada vallamajja tel **4490134** või **53070296**, e-kirjaga kaie.sakala@saarde.ee.

saarde.ee. Teatage oma jäätmeveo lepingu number, jäätmevaldaja ja kinnistu nimi ning aadress, jäätmete asukoht ja selgitused, mis jäätmetega on tegu. Tellimine esitada hiljemalt **30. septembriks 2021**. Paigutage suurjäätmed ja klaasijäätmed värava juurde või tee äärde autole ligipääsetavasse kohta. Klaasijäätmed panna kasti või tugevast materjalist kotti, mis võimaldab autole tõstmist.

Suurjäätmete ära vedu on **tasuta**, kuid klaasijäätmete eest esitatakse tellijale arve **114 eurot** ühe m³ eest. Kogust hinnatakse visuaalselt.

Suurjäätmed on Keskkonnaministri 14.12.2015 määruse nr 70 „Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu“ lisas koodiga 20 03 07 tähistatud jäätmed. Need on näi-

teks vana mööbel, põrandavaibad, kraanikausid, WC-potid ja muud suured esemed, mis oma konteinerisse ei mahu. Siia alla ei kuulu jäätmed, mille vedu on korraldatud teiste õigusaktide alusel, nagu sõidukite rehvid, külmkapid, teleid jm elektroonikajäätmed ning ehitus- ja lammutusjäätmed (nt kipsplaat, linoleum, aknad, ukсед jne). Ka ei kuulu suurjäätmete alla suur prügikott tavaliste segaolmejäätmetega või vanade riietega.

Klaasijäätmed on koodiga 20 01 02 tähistatud lehtklaasi jäätmed – aknaklaas (raamideta), kasvahooneklaas. Siia alla ei kuulu sõidukite aknaklaas (anda üle vastavat keskkonnaluba omavale jäätmekäitlejale) ega klaasist pudeleid-purgid (panna pakendikonteinerisse).

Saarde vallavalitsus otsib kuldpulmapaare!

Otsime paare, kel sel aastal on täitunud või on täitumas 50 abieluaastat. Samuti on oodatud kõik need paarid, kel tänavu täitunud 5-aastase sammuga (55, 60, 65...) kuldpulmadele järgnevad pulma-aastapäevad ning kelle praegune registreeritud elukoht on Saarde vallas.

Kõik on oodatud üritusele kirja panema oma tänavu vääri-

kat pulma-aastapäeva tähistavaid vanemaid, vanavanemaid või teisi lähedasi, teatades nendest hiljemalt 24. septembriks telefonile 4490 163 või e-posti aadressile marina.raid@saarde.ee.

Kirjapanekul on vaja märkida abielupaari ees- ja perekonnanimed, abielu registreerimise kuupäev, postiaadress ja kontakttelefon.

Oodatakse ettepanekuid tunnustamiseks

Saarde Vallavalitsus ootab kirjalikke ettepanekuid Saarde valla Aukodaniku nime-tuse, vapimärkide ja Aasta Noore preemia andmiseks. Tunnustamise ettepanek peab sisaldama kandidaadiks esitatava isiku nime, sünniaega, elukohta, elukutset või ametit, töö- või teenistuskoha, teenete kirjeldust ja põhjendust. Ettepanekuid oodatakse 10. septembrini 2021 või 01. detsembrini 2021.

Sotsiaalkindlustusamet hakkab välismaalastele EL COVID tõendeid väljastama

Eestlased ja Eesti isikukoodi omavad välismaalased, kes ei saa endale ise patsiendiportaalis EL COVID tõendeid luua, saavad selleks avalduse esitada kõigis Sotsiaalkindlustusameti teeninduspunktid.

Sotsiaalkindlustusameti peadirektori **Indrek Holsti** sõnul on EL COVID tõendid muutunud lahutamatuks osaks reisimisel, aga ka siseriiklike ürituste ja kohtade külastamisel, mistõttu oli vajalik muuta abi tõendite loomisel kättesaadavaks laiemalt üle riigi ja kõigile inimestele. „Sotsiaalkindlustusameti teenindusbüroodes tõendite väljastamine on igati loogiline lahendus, sest meil on olemas vajaminev teenindusvõrk. Nii saamegi aidata vähesema digivõimekusega inimesi ning näiteks välis-töölisi ja -üliõpilasi, kellel ei ole Eesti autentimisvahendeid,“ selgitas Holst. Ta

lisas, et ühtlasi on tegemist hea näitega, kus erinevad riigiasutused leiavad ühise eesmärgi nimel koostöös kiireid lahendusi.

Seni väljastas EL COVID tõendeid Tervise ja heaolu infosüsteemide keskus (TEHIK) Tallinnas. „Huvi on olnud väga suur – kahe kuuga on patsiendiportaalis genereeritud ligi pool miljonit digitaalset COVID tõendit, millest enim on loodud enda vaksineerituse tõendamiseks,“ rääkis TEHIKu direktor **Katrin Reinhold** ning lisas, et kuigi teenus on hästi vastu võetud, on ka neid, kes vajavad tõendite loomisel abi. „Oleme rõõmsad, et Sotsiaalkindlustusamet meile sellega appi tuleb.“ Lisaks pakuvad tõendite loomisel abi ka kohalikud omavalitsused ja raamatukogud.

TEHIK on EL COVID tõendite kasutusvõimalusi ka edasi arendamas. „Järgmisena lisandub tõendite

loomise võimalus ka välismaalastele, kellel ei ole Eesti isikukoodi ning samuti kõigile neile, kes soovivad tõendi luua COVID-19 kiirtesti tulemuse pealt,“ lisas Reinhold.

Lisaks Tallinnale hakkava EL COVID tõendeid vaksineerimise, negatiivse testi või läbipõdemise kohta väljastama Tartu, Pärnu, Rakvere, Rapla, Türi, Valga, Viljandi, Võru, Haapsalu, Jõgeva, Jõhvi, Kohtla-Järve, Kuressaare, Kärkla, Narva, Paide, Põlva, Rakvere, Rapla, Türi, Valga, Viljandi ja Võru Sotsiaalkindlustusameti teeninduspunktid. Täpsed aadressid ja vastuvõtuajad leiab aadressilt: <https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/organisatsioon-kontaktid/kontaktid/sotsiaalkindlustusameti-klienditeenindused>

Sotsiaalkindlustusametisse pöörduvatel välismaalastel peab tõendi loomiseks

olema Eesti isikukood ja isikut tõendav dokument. Kõik tõendi soovijad saavad juba eelnevalt täita avalduse (DOCX) ja selle välja printida. Avaldus tuleb viia sobivasse Sotsiaalkindlustusameti teeninduspunkti ning seejärel saadetakse EL COVID tõend kolme tööpäeva jooksul inimese e-posti aadressile. Kuigi vaksineerimistõendi saab luua ka juba peale üht vaksineerimist, siis selleks, et osaleda Eestis erinevatel üritustel, peab vaksineerimiskuur olema lõpetatud. Teenus on kõigile tasuta.

Mida peab tegema inime, kellel on PIN-koodid ära kadunud ja ei saa seetõttu COVID tõendit genereerida?

Soovitame kõigil inimestel uuendada oma PIN-koodid politsei- ja piirivalveametis. Nii on võimalik mugavalt kasutada kõiki e-riigi teenuseid, sh COVID tõendite loomist.

Maailmakoristuspäev

Teeme Ära liikumisest välja kasvanud ja ühtlasi maailma suurimaks kodaniku-algatuseks peetav Maailmakoristuspäev toimub tänavu neljandat korda. Ühtlasi on see pandeemia jooksul toimuv teine selline aktsioon.

Globaalset koristust korraldava Eesti keskkonna-organisatsiooni Lets Do It Worldi tegevjuhi Anneli Ohvrili sõnutsi on Maailmakoristus tähtsam kui eelnevatel aastatel. „Kui mõnele tundus, et keskkonna olukord paranes, kuna istusime kõik kodus, siis tegelikult oli täpselt vastupidine. Keskkonna olukord globaalselt hoopis halvenes,“ nendib Ohvril.

Selleks on mitu põhjust. Nimelt jõuab pärgviirusega loodusesse massiliselt ühekordseid maske. „Samuti on tekkinud seltskond inimesi, kes on taas kasutama hakanud ühekordseid asju, lootes nii end paremini kaitsta vii-

ruse eest, olgugi et sel pole mingit teaduslikku põhjendust,“ lisab Ohvril. Kolmas põhjus on naise hinnangul psühholoogiline. „Kui inimene on stressis, hoolib ta ümbritsevat inimest, loodusest ning keskkonnast vähem.“ See tähendab, et loodusest lohutust otsides läheme seda hoopis prügistama.

Eesti juhtimisel võtavad Maailmakoristuspäevast osa miljonid inimesed pea 180 riigist. Sel ühel päeval, tänavu 18. septembril käritakse taas käised, haaratatakse kõrgist vanad leiva- ja saiakotid ning sahtlist kindad, et taas pere, sõprade, kolleegide või klassikaaslastega üheskoos oma kodurannad ja -metsad ning linatänavad prügist puhtaks koristada.

Eesti Maailmakoristuspäeva eestvedaja Elike Saviorg tõdeb, et aktsiooni tähtsus ei seisne vaid koris-

tamises. „Sellest veel olulisem on pöörata tähelepanu teadlikkuse kasvatamisele, säilitamaks oma hinnalist puhast loodust ja liigirikust. Ühtlasi, et puuduks vajadus järgmiste koristus-aktsioonide järele,“ selgitas Saviorg.

Seejuures ongi Maailmakoristuspäev suunanud viimastel aastatel pilgu noorema põlvkonna poole. Ettevõtmise korralduses ja teabe levitamisel mõeldakse eelkõige just lastele ja noortele. Mullu võttis koristuspäevast osa üle 30 000 eestimaalase ja neist 25 000

moodustasid just kooliõpilased ning lasteaiälapsed.

Kuigi looduses leidub prügi eri suuruses ja vormis, on Maailmakoristuspäeva sümboolselt saanud suitsukonide ja väikeplasti probleemi vähendamine. Nii kutsuvad korraldajad kaasmaalasi tänavugi päevast osa võtma, et üheskoos teiste eestlaste ja miljonite inimestega oma panus anda. Eestvedajad julgustavad koristuspäevale ka end registreerima. Seda saab teha augusti keskpaigast kodulehel www.maailmakoristus.ee.

Vaksineerimisvõimalused Pärnumaal

Pärnu linnas saab eelregistreerimisega COVID-19 vaktsiini süsti mitmes püsi vaksineerimiskohas. Lisaks toimuvad nii Pärnus kui mujal maakonnas vaksineerimispäevad, kus saab süsti kätte eelneva kirja-panekuta.

Pärnu haigla

Ristiku 1, Pärnu

Igal teisipäeval 8.30-19, kolmapäeval 8.30-16, neljapäeval 8.30-18, reedel 8.30-16, laupäeval 9.30-17.30. Võimalik eelregistreerimiseta vaksineerida, tuleb lihtsalt kohale minna.

Vaktsiiniks Pfizer / Moderna.

Augustis on võimalus samadeks päevadeks aeg ka eelnevalt ette broneerida, ka pühapäevadeks. Broneerimine digiregistratuuris, riigiinfo telefonil 1247 (E-P 8-20) või Pärnu haigla registratuuri telefonil 447 3300.

Ravispahotell Tervis

Seedri 6, Pärnu

Eelregistreerimisega vaksineerimine kolmapäeviti 14.30-16.00. Broneerimine digiregistratuuris, telefonil 1247 (iga päev kell 8-20) või tööpäeviti 13-17 telefonil 447 9230.

Vaktsiin Moderna, vaksineerib ravispahotell Tervis.

Apotheka apteek Port Artur 2

Lai 11, Pärnu

Igal kolmapäeval ja reedel 17-20, laupäeval 11-15. Vaktsiiniks Pfizer.

Broneerimine vaksineeripageis.ee, telefonil 614 6000 või apteegis kohapeal.

Pärnu Kesklinna Tervisekeskus

Suur-Sepa 14, Pärnu

Esmaspäevast reedeni 10-17.30.

Eelregistreerimiseta ja eelregistreerimisega digiregistratuuris või riigiinfo telefonil 1247 (E-P 8-20).

Vaktsiinid Pfizer ja Moderna, vaksineerib Pärnu kesklinna tervisekeskus.

Pärnu Kaubamajakas

Papiniidu 8, Pärnu

Vaksineerimispunkt asub keskmise sissepääsu juures, Lindexi kaupluse ees.

Teisipäevast laupäevani 11-19 ja pühapäeviti kell 11-16 eelregistreerimiseta vaksineerimine.

Vaktsiiniks on Moderna, vaksineerib Pärnu haigla.

9. septembril 2021 kell 10 - 18
eelregistreerimiseta vaksineerimine
Kilingi-Nõmmes COOP-i kaupluse
parklas. Vaksineerib Viljandi haigla.
Vaktsiinideks Pfizer ja Moderna.

PANE ÕLG ALLA!
Aita hoida elu avatuna –
vaksineeri **KOROONA VASTU** kohel!
Vaata vaksineeri.ee või helista 1247

Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus

Tujutõstvad külalised

Reede 13. august – ebausk?! Aga meil oli tore päev, ilm nagu tellitud.

Hommikul kella kaheksast oli meie majas kohal külaline kukk Kuki koos viie nädala vanuse pardibeebiga. Meie töötaja Liina käis oma seltskondlikku ja julget Kukit tutvustamas Peebu järve ääres Saarde valla külapäevadel. Peale seda saigi Liinale ettepanek tehtud tulla hoolealustele Kukiga külla.

Tore oli kogeda, kuidas linnukeste nägemine lõi meie hoolealustel mälestustelõnga valla. Pea igal ühel oli mingi tore looke edastada. Kiira lugus kohe kukest-kanast luuletuse pool eesti, pool vene keeles. Meie hoovile sattunud hoolealuse külastaja – noormees, kes polnud parditibusid

näinud, veel vähem käes hoidnud, sai samuti vahva kogemuse.

Lõuna eel liitus külalistega ka-kahe kuune taks – vanemõde Rita oli äsja omaale saanud uue pereliikme taksikoera, kellel veel nimegi polnud. Võimalik, et tema nn ristsed said ka meie majas juba peetud, sest Leida mainitud koera nimi kattus Rita pere nime plaanidega.

Loodan, et päev tõi meie majja rõõmu ja õodeks rahulikuma une. Tibude ja kutsikatega oli rohkelt tegemist nende peremeestel, kuid nad annavad emotsionaalselt palju ka teistele. Suur tänu Liinale ja Ritale oma rõõmu meiega jagamast!

Kristi Sutt

SA Kilingi-Nõmme THK

Foto: Kristi Sutt

Naiskoor KIREKEEL laululaagris!

Fotod: erakogust

13.–15. augustil toimus naiskooril suvine laululaager. Toimumispaigaks oli juba teist aastat meie kooriliikme Relika pere mereäärne armas suvekodu Saaremaal Sõrve poolsaarel.

Reede lõunast hakkasid autod Saaremaa poole vurama, lauljatel kaasas hea tuju ja laulurõõm. Kohale pidime jõudma õigeaks ajaks, sest meie dirigent Aet oli kokku pannud tiheda aja- ja tegevuskava, millest tuli kindlalt kinni hoida. Pärast rõõmsat taaskohtumist kogunesime taluõuele, et alustada tuult trotsides laulude õppimisega. Repertuaaris oli palju uusi, kuid ka juba tuttavaid laule, mis kõik tulid pühapäeva lõunaks läbi laulda. Valmistuda tuleb novembrikuus toimuvaks kontserttuuriks, kus esitame koos kahe koori ja instrumentaalan-sambliga Rein Rannapi tsükli „Hingelinnud”, Võrumaa laulupeoks ja teisteks esinemisteks.

Laupäeva hommik algas Jenny-Lotta juhendamisel virgutava hommikuvõimlemisega. Pärast kohvijoomist võtsime välja oma noodid ning laulikud ja läks laulmiseks.

Lõunat söime Sõrve tipus Tui Kodurestos, kus pererahva eesmärk on külastajale pakkuda parimat kodust toitu. Peale selle, et toidud nägid ilusad välja, olid nad ka mmm... tõesti imemaitavad. Pärast kosutavat lõunat olime valmis õhtuseks prooviks. Õhtu lõppes peremehe poolt soojaks köetud saunas ja mõnuses juturingis, kuni tormituul, vihm ja äike meid kõiki oma pesadesse magama ajas.

Pühapäeva hommik algas varakult laulude õppimisega siseruumis. Varajane tõusmine ei olnud üldse halb, sest teadsime, et varsti ootavad meid peremehe küpsetatud pannkoogid maasikamoosiga.

Pärast seda asusid osad lauljad

mandri poole teele, teistel läks laulmine edasi kella 15.00ni. Lõpuks olime laulnud 14,5 tundi ja laulsime läbi 26 laulu!

Laululaagris oli koos mõnus seltskond, kes väljas ühise eesmärgi nimel – kooslaulmine! Pühapäeva õhtuks olid kõik lauljad väsinult aga õnnelikult oma kodudesse jõudnud.

Juba järgisel nädalal jätkuvad iganädalased kooriproovid, pikad proovid ja ühisproovid teiste kooridega.

Edu meie ja kohtumiseni laulu-proovides!

Aet Vill

naiskoori Kirekeel dirigent

Saarde külamängud

7. augustil toimusid Väljakülas maalilise Rahu järve kaldal Saarde külamängud. Üldarvestuses sai 204 punktiga I koha Tali küla esinduskoosseis Kert Kaljuste, Roland Laasma, Enelin Kannu, Tiit Ojaots ja Marko Sassjan. Teist ja kolmandat kohta jäid 196 punktiga jagama Lodja ja Metsääre külade võistkonnad. Neil püüsid omakorda tihedalt kannul Veelikse ja Sigaste esindajad.

Külamängude kavva kuulus 10 erinevat võistlusala. Tali küla võitis osavusteatevõistluse ja kõieveo. Lodja oli parim mälumängus ja numbrimängus. Sigaste küla, mis paistis silma tegevustesse kaasatud koolinoortega, mõistis kõige paremini Saarde rahvatarkusi. Nooleviske ja saapaviske I koha viis koju Kert Kaljuste Talilt. Viimase mehe jooksis jäi viimasena rajale Roland Laasma samuti Talilt. Sukamängus saavutas kiireima tulemuse Malve Marjak Metsääre külast. Sangpommi pani meestest kinni Agur Puström Külge külast ja naistest oli taas parim Malve Marjak.

Nii võistlejatele kui kohale saabunud kaasalajatele pakkusid võistluste vahele meelelahutust ja silmailu naisrühm Kilingi, rivitantsurühm KinLine, eakate laulu- ja mängupunt Patlane, meesansambel Nõmmela ja naisrahvatantsurühm Surju Sõbratarid. Õhtul tegi tantsuks muusikat Udo Jakobson. Päeva lõpetas ilutulestik.

Üritust toetasid Saarde Vallavalitsus, AS Salvest, Allikukivi Veinimõis, Livonia Matkad, seltsing Sinimari, Eha Kuusk, OÜ Helmetal IMS, OÜ Renzo, OÜ Hevo Tehnika, OÜ Laanepuu, OÜ Iftar, OÜ Nõmmepoisid, OÜ Nurga Group ja Kaitseliidu Pärnumaa maleva Kikepera malevkond.

Viire Talts

korraldusmeeskonnast

Kõievedu.
Foto: Hans-Kristjan Raid

Mängude võitja Tali võistkonna esindajad auhindadega.
Foto: Hans-Kristjan Raid

Naisrahvatantsurühm Surju Sõbratarid esinemas.
Foto: Kalju Sarapu

Sigaste võistkond osavusteatevõistluses.
Foto: Hans-Kristjan Raid

Osavusteatevõistlus. Kuidas see lipsusõlm käiski? Foto: Kalju Sarapu

Saarde valla õpilaste huvilaager

16.–19. augustil toimus esmakordselt Saarde valla õpilaste huvilaager. Nelja päevase laagri raames tantsiti, lauldi, sporditi ja tehti palju muud põnevat.

Laagris õpiti erinevaid laule ning pillimängu. Laagri lõpetamisel esitas laagri seltskond kaks ühis-lugu, milles laulsid ja mängisid pilli kõik osalejad.

Meisterdati erinevaid mänguvahendeid nt vurre.

Töötoas „Looduse jäljed savis“ vooliti väiksed vaagnad ja taldrikuid ja ning mõne nädala pärast saavad kõik osalejad oma meistriteose koju viia.

Kooli muuseumi töötoas „Vana aja koolilood“ liiguti ajaloos tagasi – kirjutati sulega, uuriti vanu koolivorme ning valmistati ise võid.

Huvilaagri raames valmisid looduse töötoas putukahotellid, mis jäävad majutust pakkuma kooli territooriumile. Lisaks uurisid lapsed, kes loomadest on osavad ja kiired lendajad, vaadati nende lennuaparaati palja silmaga ja mikroskoobiga.

Laagri tegevustes õpiti ka, kuidas looduses käituda, mida matkamisel arvestada ja missugused loomad meid ümbritsevad.

Laagrist ei puudunud ka tants ja liikumine. Aulas tantsiti õpiti erinevaid tantsumme ning staadionil pandi proovile pallimängu

Foto: Mare Tallo

Foto: Margit Jaanson

oskused, discgolfi radal sai samuti reeglid uuesti üle vaadatud ning uusi oskusi discgolfis lihvitud.

Laagri eestvedajad ning tegevuste läbiviijad olid: Mare Tallo, Piia Salomon, Tiia Hermann, Önnela Teearu, Eve Sinijärv, Kadri Karon, Mari Karon, Eha Kipri, Elisabeth Rõigas,

Erki Kangur, Kuro Link, Thea Perm ja Reine Klettenberg.

Huvilaager sai teoks tänu koostööpartneritele: Surju Põhikool, Kilingi-Nõmme Muusikakool ja Saarde Vald.

Laagrit korraldas Kilingi-Nõmme Gümnaasium ning laagris osalesid

Surju Põhikooli ja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 1.-12. klassi õpilased.

Laagri toimumist toetas Haridus- ja Teadusministeerium haridus- ja noortevaldkonna kriisitoetusega õpihuvilaagritele.

Laine Ülemaante
Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi huvijuht

Kilingi-Nõmme Muusikakool

MUUSIKAKOOLI VASTUVÕTUKATSED 30. augustil kell 16.00 toimuvad järgmistele erialadele: klaveriõpe, akordioniõpe, viiuliõpe, saksofoniõpe, plokklöödiõpe.

Küsimuste korral kirjutage muusikakool@saarde.ee või helistage telefonil 53445290.

Muusikakool asub aadressil Pargi 6, Kilingi-Nõmme.

KILINGI-NÕMME MUUSIKAKOOLI

ÕPPEAASTA AVAAKTUS

toimub

2. septembril kell 16.00

muusikakooli saalis.

SURJU KOOLI AVAAKTUS

toimub 1. SEPTEMBRIL kell 10.00

Koolibuss alustab sõitu 2. septembril

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Uue õppeaasta eel

Vaatamata keerulistele aegadele kogu maailmas, valmistub Kilingi-Nõmme gümnaasiumi koolipere harjumuspäraselt uueks õppeaastaks – mitmed klassiruumid on saanud värskendust, uued õppematerjalid on kullerite poolt kohale toimetatud, maja on sagimist täis, ja tunniplaan on kohe-kohe valmis. Kogu koolipere loodab, et õppetöö jätkub tavapärasel moel, traditsioonilised sündmused saavad taas elustatud ning et kõik hea, mis distantsõpe endaga kaasa tõi, leiab rakendust ka edaspidi.

Mida aga on õpilastel ja vanematel oodata uuest õppeaastast. Koolipere tegeles möödunud õppeaastal usinalt kooli õppekava uuendamisega. Täiendamine põhikooli õppekava kohustuslike valikainetega, muutsime õpilaste käitumise ja hindamise korda ja viisime sisse väikesed muudatused põhikooli tunnijao- tuses.

Lisaks olemasolevatele

valikainetele on uuest õppeaastast põhikooli kohustuslike valikainete hulgast leitav 3. klassi turvalisuse tund. Nimetatud tunni raames viiakse I kooliastme lõpus ellu rattalubade soetamiseks vajalikku õpet. Selle tunni käigus valmistatavad klassijuhatajad õpilasi ette turvaliseks liikumiseks liikluses ja sõiduvahendil ning kujundavad õpilastes ohutuid käitumismustreid. 6. klassis on õpilastel tunniplaanis KEAT (kaitse end ja aita teist) tund mis keskendub inimeseõpetuse ja turvalisuse teemade praktilistele külgedele, oskusele käituda endale turvaliselt ning seadusekuulekate hoiakute kujundamisele. Tundide läbiviimisse kaasatakse nii politsei, kui päästeamet spetsialiste, meditsiinitöötajaid jpt. Loovtöötund 8. klassis toetab III kooliastme kohustuslikku loovtöö protsessi. Tund on väga tugevalt lõimitud arvutiõpetusega ning pakub õpilasele võimalust

tegeleda süvitsi just teda huvitava teema või valdkonnaga.

Suurimad muudatused gümnaasiumiastme õppekavas on toimunud gümnaasiumiastme valikkursuste osas. Uuest õppeaastast teeb gümnaasium koostööd Tartu Ülikooli Pärnu ja Tartu Ülikooli Narva Kolledžiga, kes pakuvad elulisi ning huvitavaid valikkursuseid nagu „Turism ja külalisettevõtte“ ning „Isikliku heaolu kujundamine“ ning „Nutikas noorsootöö“. Nimetatud kursuse läbinutele väljastab nii TÜ Kolledž kui ka TÜ Narva Kolledž tunnistuse kursuse läbimise ja EAP-de (ülikooli ainepunkt) omandamise kohta. Lisaks on gümnaasistidel võimalik valida algaval aastal „Rahatarkuse“ e-kursuse, joonestamise, „Alushariduse praktilise eelkursuse“, „Loovuspraktikumi“, „Foto ja Film“, psühholoogiakursuse, riigikaitseõpetuse, Sisekaitseakadeemiaga

koostöös toimuva „Päas-tekursuse“ ja „Politseikursuse“ vahel. Huvitavaid valikuid peaks jaguma kõikidele.

Et õppetöö edeneks ja ei oleks mahajäämust toetame õpilasi silmas pidades konkreetse lapse vajadusi ja toe spetsiifikat (üld-, tõhus- tatud või eritugi) ning oma- valitsuse võimalusi. Meie koolis toetavad lapsi lisaks õpetajatele eripedagoog, logopeed ja psühholoog,

toimuvad õpiabi tunnid 1.-6. klassile.

Jätkuvalt toimuvad lugemisabi tunnid 1.-3. klassi õpilastele. Seal osutatakse intensiivset individuaalset abi lugemisel ning teksti mõistmisel. Lisaks aine- õpetajatelt lisaabile tunnis saab väljaspool ainetunde osa võtta ka konsultatsioonitundidest. Koolis tegutsevad pikapäeva rühmad. Õpilaskodu õpilastel on võimalik lisaks nõu küsida

ja abi saada õpilaskodu õpetajatelt.

Uueks õppeaastaks pan- nakse koolis üles siseter- viserada, mis annab hea võimaluse veeta vahetunnid aktiivselt liikudes.

Uueks õppeaastaks kõike head!

Kairi Kaldoja
Kilingi-Nõmme gümnaasiumi õppealajuhataja
Pille Kadak
Kilingi-Nõmme gümnaasiumi psühholoog

1.september Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis

Koolipäev algab kell 08.30 koduklassis klassijuhataja tunniga.

1. klasside õpilased kogunevad 08.30 koduklassi, nende pidupäeva aktus algab 08.45 kooli aulas.

Aktusel saavad osaleda vanemad, kes tõendavad, et on:

- vaksineerimiskuuri läbinud või
- COVID-19 haiguse läbi põdenud või
- kuni 48 tundi varem teinud antigeeni kiirtesti või kuni 72 tundi varem PCR-testi, mille tulemus on negatiivne.

Saarde läbi ajaloo prisma

235

1960

1. juulil lõpetas töö Kilingi-Nõmme Kohaliku Majanduse Kombinaadi Urissaare sae-, villa- ja jahuveski. Kunded pidid lõpetamata tööd 15. juuliks ära viima ja nõudmised Kilingi-Nõmme Pärnu tn 61b kontoris esitama.

Kilingi-Nõmme limo-naaditööstus kolis leiva-tööstuse väiksesse majja.

Linna üheks nõutumaks ja korrektsemaks töömeheks oli Kilingi-Nõmme Vabatahtliku Tuletõrje korstnapühkija Eduard Kiilas, kes selleks ajaks oli 5 aastat seda ametit pidanud.

Rajooni korvpallivõistluse Mõisakülas võitsid Kilingi-Nõmme Keskkooli poisid.

Allikukivil ilmus ENSV 20. aastapäeva auks elav ajaleht.

Kilingi-Nõmme parimaks sportlaseks tunnistati Arne Juurikas, kes võistles edukalt males, lauatenises, jalgrattasõidus, korv- ja võrkpallis.

ENSV 20. aastapäeval said aukirja Kilingi-Nõmme Metsamajandist Udo Kivimurru ja Vello Saar. Kilingi-Nõmme vabrik „Linavatt“ parteiorganisatsiooni sekretär Grigori Timošenko tõstis esile tublisid töölisi Leida Tamme,

Jakobsoni Juhani aiast pildistatuna paistavad tagapool Põllu ja Sambla tänava majad

Helju Jaaksonit, Meeta Nõmme, Helju Kurmi, Aita Kiilast ja Alma Edu. Uudisena alustas vabrik linavati tegemise kõrval tootma ka tõrvatakk. Linavabrikut juhatas kolmel järgneval aastal Grigori Timošenko.

Kilingi-Nõmme Keskkooli matkagrupp koosseis Ülo Tulp, Mati Ahven, Toivo Tari, Saima Ilves, Tiina Koidu ja Anne Palge oli saavutanud vabariigis teise koha ning alustas nüüd koos oma juhi Hillar Hanssooga sõitu Leetu Nidasse, et esindada ENSV-d jalgrattamatkal. Teele asuti 28. juulil 14-liikmelise matkagrupina. Sõideti Mõisakülalt läbi Abja-Paluoja Valka, sealt rongiga Leetu ning edasi rätastel Nidasse. 22 matkapäevaga läbiti 850 km.

Kilingi-Nõmmes Turu

Endise linnahaigla laboratoorium – maja Kõrge tänaval

tänaval valmis kooperatiivi töötajatele uus 4 korteriga elumaja, kuhu kolisid toidukaupluse juhataja Ilse Voldi, raamatupidaja Daisy Tali, majatarvete kaupluse juhataja Albert Hanson ja Valter Martoja pere.

21. augustil peeti Kilingi-Nõmmes sovhooside vahe-

lised kergejõustiku võistlused – võistlesid Halliste, Lanksaare, Tõlla ja Nõmme sovhoos. Hästi jooksid Ilmar Pikkur, Ants Kirikal hüppas 1,65 kõrgust, Priit Tallo 5,82 kaugust.

Olev Paukson jätkub

Hea Eeskuju konkurss kutsub tunnustama silmapaistvaid noori

7. augustist kuni 31. augustini saab esitada kandidaate Hea Eeskuju on tunnustuskonkursile, millega tunnustatakse neid üld- või kutsehariduskoolis õppivaid koolinoori, kes on oma vabast tahtest viinud kodukandis ellu midagi sellist, mis väärrib kogu Eesti tähelepanu.

Hea Eeskuju konkurss toimub sel aastal neljateistkümne korda. Konkursile saab esitada noori, kes on teistele mingil viisil eeskujuks, olgu see siis kas kohaliku kogukonna tasan-dil või üleriigiliselt. Tänavusel aastal on võimalus esitada ka kuni 10-liikmelisi grupe. Oluline ei ole teo suurus, vaid see, missugust mõju see teistele ühiskonna liikmetele avaldab. Hea Eeskuju konkursi eesmärgiks on näidata et noored ei ole mitte ainult meie tulevik, vaid nad loovad tulevikku juba tänasel päeval.

Möödunud aastal pälvis Hea Eeskuju tiitli Narva Vanalinna Riigikooli abiturient Vladislav Virtonen, kes on sotsiaalse ettevõtte Edukoht kaasasutaja, ta on osalenud Erasmus+ noortevahetustes ja treeningutes Eestis ja välismaal. Ta oli Sillamäe Noortenõukogu loomisel selle esimene projektijuht ja aseesimees. Viimased 2 aastat on ta õpetanud juhtimisoskust ja inglise

keelt programmis ACCESS. Vladislav on osalenud vahetusõpilasena ka FLEX programmis, kus ta esindab praegu Ida-Virumaad. Vladislav on tegev ka Ida Prefektuuri abipolitseinike ridades. “Ma tahaksin noortele rääkida ja näidata, et kui sa tahad midagi saavutada, siis kõik on võimalik. Sõltumata sellest, kas sa kasvasid üles vanematega või ilma, kas sinu perel on suur sissetulek või väike. Kõik on võimalik, kui piisavalt palju tegutseda,” kirjeldab Vladislav Hea Eeskuju 2020 tiitli olulisust.

Esitatud taotluste seast valib žürii välja 15 finalisti, kelle hulgast selgub laureaati, ning välja antakse ka Suurima Julguse tiitel. Konkursi patroon on riigikogu liige Kristina Šmigun-Vähi. Hea Eeskuju tiitli pälviv noor saab konkursi peatoetajalt Swedbankilt preemiaks 1700 eurot, Suurimale Julgusele on preemia välja pannud Telia. Konkursi finaliste tänatakse Laheda Koolipäeva noortekonverentsil toimuval tänujalal 7. oktoobril. Oma kandidaadi saab esitada juba täna aadressil heaeeskuju.ee/avaldus. Esitajaks võib olla nii eraisik kui ka asutus.

Heleri Tähtre
Hea Eeskuju 2021 projektijuht

„Septembris ei joo“ tuleb taas!

1. septembril algav Tervise Arengu Instituudi (TAI) aktsioon „Septembris ei joo“ kutsub inimesi ka sel aastal septembrikuus alkoholist pausi pidama. Ettevõtmine kogub iga aastaga tuntuks ja populaarsust – eelmisel aastal osales selles järeluuringu andmetel hinnanguliselt 59 000 inimest. Sel aastal oodatakse veelgi aktiivsemat osavõttu. Aktsiooniga on kutsutud liituma kõik, olenemata sellest kui palju keegi alkoholi tarvitab.

Sel aastal pööratakse kampaaniaga tähelepanu alkoholist loobumise kasudele. Alkovaba kuu raames jagavad vastavad spetsialistid teadmisi, kuidas alkoholist loobumine mõjutab välimust, kaalu, suhteid, und ja üldist enesetunnet.

„Kampaaniaga soovime inimestele meelde tuletada, et alkohol ei ole tavaline toiduaine, see koormab nii füüsilist kui vaimset tervist ja isegi ainult üks alkoholivaba kuu aitab märkimisväärselt parandada enesetunnet ja elukvaliteeti. Veelgi olulisem on, et selline kogemus aitab pikemas perspektiivis oma alkoholitarvitamist paremini kontrolli all hoida.“ selgitas TAI alkoholi ja tubaka valdkonna juht **Anneli Sammel**.

Septembris ei joo aktsiooniga liitumiseks ei ole vaja ennast registreerida. Piisab, kui on soov järele proovida, kuidas alkoholivaba kuu enesetunnet

ja igapäevast elurütmi mõjutab. Rohkem infot ja tuge saab veebilehelt septembriseijoo.alkoinfo.ee (<https://septembriseijoo.alkoinfo.ee>) ja Facebooki lehelt „Septembris ei joo“ (<https://www.facebook.com/septembriseijoo/>). Septembris ei joo aktsiooni ajal pakume osalejatele võimalust ka teistele oma osalemisest teada anda, et neid aktsiooniga liituma motiveerida.

Varasemate aastate kogemus näitab, et enamikul osalejatest (82% eelmisel aastal) õnnestub september alkoholivabalt läbida ning see parandab märgatavalt nende enesetunnet ja elukvaliteeti. Mullu osalenutest ligi

70% plaanis järgmisel aastal aktsiooniga taas kaasa tulla. Paljud aktsiooniosalejad soovitsid seda ka oma sõpradele-tuttavatele.

Alkoholikultuuri kujundamises on oma roll kõigil. „Kutsume ka sel aastal tööandjaid ning erinevaid organisatioone ja kollektiive algatust toetama. See on tööandjatele hea võimalus näidata eeskuju ja poolehoidu tervislikele eluviisidele,“ lisas Sammel.

Kampaaniat „Septembris ei joo“ rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondi vahenditest programmi „Kainem ja tervem Eesti“ raames.

HEA EESKUJU 2021

XX Saarde Kaitsepäeva korraldusmeeskond tänab kõiki TOETAJAJD

Andres Ots • Grossi Toidukaubad • Henkell-Freixenet Eesti AS • Kilingi-Nõmme Gümnaasium • Kilingi-Nõmme Spordihooned • Kriscontrol OÜ • Köveri puhkekeskus • Maivel OÜ • OÜ Metsis • Nõmme poisid OÜ • Oljo Projekt OÜ • Peep Paimre • Pärnumaa Jahimeeste Liit • Pärnumaa Omavalitsuste Liit • Ramudden • Rannarootsi Lihetööstus AS • Saarde Kommunaal OÜ • Saarde Vallavalitsus • Sanbruno OÜ • Sinilind ehitus • Tuisu OÜ • Utilitas • UC Rent • Virosan OÜ • Värska Vesi AS • Weiss OÜ

SPORT

EMSL Jõud kergejõustikus

8. augustil Pärnu Ran-nastaadionil aset leidnud EMSL Jõud meistrivõistlus-tel kergejõustikus esindasid Saarde valda Assar ja Tõnis Hendrik Tallo. Assar saa-vutas MV II kettaheites 3. ja odaviskes 2. koha. Tõnis Hendrik tuli U18 kuulitõu-kes 3. kohale ja odaviskes 2. kohale. Omavahelises mõõ-

duvõtus 700 gr. odaga jäi seekord napilt peale Tõnis Hendrik.

Grethe Karoline Kaljaste võistles SK Altius sargis ja võitis U18 tüdrukute kaugushüppe ning oli 100 m jooksumas kolmas. Lisaks kuulus ta võidukasse 4x100 m teatejooksu Pärnumaa naiskonda.

2021 Saarde kinnise discgolfisarja pingeline lõpp

Enne kahte viimast etappi on kahes nooremas vanu-seklassis juba 2021 Saarde valla kinnise discgolfi sarja meistrid selgunud. Vanema-tes klassides aga võitlus alles käib. Noormeeste arvestu-ses juhivad võistlust Robin

Vainlo. Tema pälvis ka 6. etapil visatud Hole In One eest DiscSport.ee poolt välja pandud lauamängu. Medali-konkurentsis on endiselt viis noorukit. Naistest on suure-mad väljavaated esikohale Reine Klettenbergil ja Kät-

lin Lauril. Meestest jahivad esikohta eelkõige eelmise aasta meister Erki Kangur, Gerhard Gustav Pikkor ja Mihkel Nuut. Sarja eelvi-mane etapp on planeeritud 3. septembrile ja viimane 1. oktoobrile.

2021 discgolfi sarja jook-sevad tulemused – <https://www.skssarde.ee/disc-golf/>
8. Saarde valla lahtised MV discolfis toimuvad 9. oktoobrile.

X Rohelise Jõemaa suvemängudel

Aastatepikkuse vaheaja järel osales Saarde vald Rohelise Jõemaa piirkonna-mängudel. Üheksast kavas olnud alast võeti osa kahek-sal. Vaid naiste sulgpallis ei õnnestunud kaasa lüüa. Suurim edu saatis meie võrkpallureid, kes võitsid esikoha. Võistkonnas män-

gisid Ragnar Pähn, Mihkel Nuut, Tõnis Hendrik Tallo, Karl ja Markos Maidle. Tähelepanu pälvisid ka meie noored kergejõustiklased. Kokkuvõttes saavutati viie esinduse hulgas neljas koht.

Toivo Tallo

Kilingi-Nõmme Spordi-
hoone juhataja

Saarde valla
Discgolfi sari

7. etapp
3. september
kell 18.00

1. etapp 6. mai kell 18.00	2. etapp 28. mai kell 18.00	3. etapp 18. juuni kell 18.00	4. etapp 9. juuli kell 18.00
5. etapp 30. juuli kell 18.00	6. etapp 13. august kell 18.00	8. etapp 1. oktoober kell 18.00	

Võistlussari on TASUTA
Võistlussari info www.skssarde.ee

Registreerimine toimub igale etapile eraldi
www.discgolfmetrix.com

Peakohtunik: Erki Kangur, +372 53936772
Info: erki94@hotmail.com

DiscSport.ee

Kilingi-Nõmme klubis,
12. septembril kell 14:00

VANAVANEMATE PÄEV

Kutsime vanavanemaid koos lastelastega teadusteatriksse! Kolme Põrsakese teadusshow on tõeliselt vaatamänguline ja meeldejääv elamus. Lahvatama löövad mitmevärvilised leegid, välg ja pauk ning põrand mattub muinasjutulise udu sisse. Kindlasti rikastab kogu teadusmaagiast ka väike huumor ning mõnus pooltund saab lõbusalt ja põnevalt sisustatud kõigil suurtel ning väikestel teadushuvilistel.

Täiskasvanud pääsevad sündmusele vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud COVID-19 piirangutest tulenevalt: kas lõpule viidud vaksineerimise tõendi, läbi põdemise tõendi või negatiivse koroonatesti ette näitamisel. Kohapeal kiirteste ei tehta.

TASUTA

KILINGI-NÕMME KLUBIS
24.09.2021 KELL 20:00

HOOAJA AVAPIDU

ANSAMBLIGA POLERO

VÕTA KAASA OMA SÕOGID - JOOGID

AVATUD KOHVIK SISSEPÄÄS 5 €

Sündmusele pääseb vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud COVID-19 piirangutest tulenevalt: kas lõpule viidud vaksineerimise tõendi, läbi põdemise tõendi või negatiivse koroonatesti ette näitamisel. Kohapeal kiirteste ei tehta.

TULE JA ULATA ABIKÄSI
DOONORIPÄEV

KILINGI-NÕMME KLUBIS
31. AUGUSTIL KELL 9-11

PS! Kaasa võtta isikut tõendav dokument!

Lisainfo: 4473 263

SA PÄRNU HAIGLA
VERETALITUS

Kilingi-Nõmmes teostab korstnapühkimise töid firma „KORSTNAHUNT“.

Korstnapühkija tuleb, kui helistate telefonile 515 5912 või teete tellimuse eposti aadressile korstnahunt@gmail.com

Töö kiire ja korralik!

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõõndis. Tel: 56 111 900

Müüa kuivad ja toored küttepuud 25 cm – 75 cm, 30 cm võrkkotis. Kuivad klotsid 40 l kotis! TEL. 513 2013 Sass Veelikelt.

OÜ ETEST PR ostab
METSA- JA PÕLLUMAAD

Tel 504 5215, 514 5215
info@est-land.ee

Müüa puitbrikett. briketipoisid.ee
Kuivad ahjupuud. Kaminapuud 40 l võrkkotis. Telefon 5120 411 Peeter

Ideenäitus LEIUTAME ELU PAREMAKS!

Vahvaid ideid õpilasleiutajate riiklikult konkursilt
2018 - 2019

Kilingi-Nõmme klubi
23. august - 15. oktoober 2021

Näitust saate tellida Eesti Teadusagentuurist e-posti aadressil teadpoe@etag.ee

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council

Kuhu minna meie vallas

Reedel, 27. augustil kell 18.00 Suveõhtu lugu Kilingi-Nõmme kesklinna pargis. Peaesineja Alen Veziko. Tasuta.

Laupäeval, 28. augustil kell 12.00–17.00 Saarde valla kodukohvikute ja garaažimüügipäev.

Esmaspäeval, 30. augustil kell 16.00 vastuvõtukatsed Kilingi-Nõmme Muusikakoolis.

Teisipäeval, 31. augustil kell 9.00 Doonoripäev Kilingi-Nõmme klubis.

Reedel, 3. septembril kell 18.00 Saarde valla Discgolfi sarja VII etapp Kilingi-Nõmme discgolfirajal.

Laupäeval, 4. septembril ja pühapäeval, 5. septembril kell 9.00 2021. a Castrol Motokrossi Eesti Meistrivõistluste V etapp Lauri krossirajal.

Neljapäeval, 9. septembril kell 10.00–18.00 Vaksineerimisbuss Kilingi-Nõmme COOP-i parklas.

Kell 17.00–20.00 Rail Baltic Pärnu maakonna planeeringu teemaplaneeringu võimalike asukohavariantide avalik arutelu Kilingi-Nõmme klubis.

Reedel, 10. septembril kell 20.00 Hooaja avapidu Tali Seltsimajas. Tantsuks ansambel "Väliharf". Kohtade arv piiratud! Pileteid saab broneerida 30. augustist 9. septembrini. Pilet 5 €.

Laupäeval, 11. septembril kell 11 Sügisannid metsas ja pajas – RMK kogupere üritus, kus tutvustatakse meie metsade seeni ja marju Rae järve matkarajal.

Pühapäeval, 12. septembril kell 14.00 Vanavanemate päev Kilingi-Nõmme klubis.

Neljapäeval, 16. septembril kell 18.15–21.30 Hole in One Pärnumaa nädalavõistlus discgolfis Kilingi-Nõmme discgolfirajal.

Laupäeval, 25. septembril kell 12.30 XI Kolme koolimaja jooks.

Kilingi-Nõmme klubis 23. augustist kuni 15. oktoobrini Õpilasteleutajate näitus „Leiutame elu paremaks!“

Õnitleme!

August

LEIDA SAAR	95
MILVI KURRIK	89
JUTA PÄÄRMANN	89
SVEA RANDMAA	88
ANTONINA VOLL	88
AIME-IRMGARD KOOVIT	87
AINO LUHAKÄÄR	87
SILVIA MÄDAMÜRK	87
EVI PROOSA	86
JAAGO LENSMENT	86
LEILI RULL	85
MARIA ESKO	85
HILDA KASK	84
ILME JAAMRE	84
REIN NABER	83
JÜRI TEEARU	82
LAINE TAMM	82
VIKTOR LIUKONEN	82
ANTS LEEMET	82
AARNE LINK	81
SALME AVDEJEVA	81
ALVI PUUSEPP	81
SILJA JUHANSOO	81
ANTS PEDAJA	81
TIIVI SAAR	80
AINO PIIRI	80
JAAK KUKK	80
ELVI JUHT	75
HELGI SMIRNOVA	75
MARE KALDMA	75
MART LÖBU	75
HARALD LAANDE	70
LYA NÕMM	70

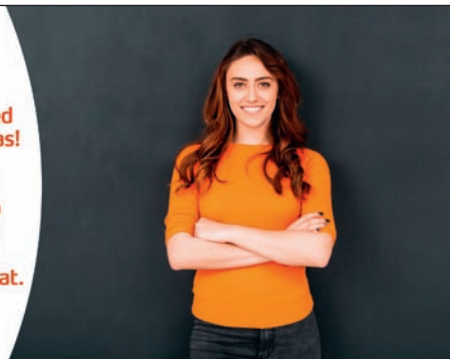
Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

Uued väljakutsed ootavad Omnivas!

Kilingi-Nõmme postkontor otsib oma tiimi uut ja säravat klienditeenindajat.

Uuri lähemalt: omniva.ee

Uued vallakodanikud

Maie-Liis Piirikivi ja Hanno-Bert Merisalu perre sündis 16. juulil tütar **BRIGITA MERISALU**

Marilyn ja Veiko Raba perre sündis 30. juulil poeg **KRISTJAN RABA**

Kristiina Liiva ja Jörgen Linnu perre sündis 25. juulil tütar **LUMILEE LIND**

Lisbet Ilusa ja Ainar Treirati perre sündis 13. augustil poeg **OLIVER TREIRAT**

Miina Kase ja Martti Kuke perre sündis 13. augustil poeg **JOHANNES ARNO KUKK**

Tempke Majandus

Ostame kasvavat võsa Teie kinnistutelt Saarde vallas

Kraavid, metsaalad, põllualad, teeservad ja talukohad

53458630 Tauri Õigus
Tempke Majandus OÜ

KÜTTEPUUDE MÜÜK

Kuiv ja toores lehtpuu pikkusega 25-75 cm.
Kuivade puude tellimine sügiseks.
Järelmaksuvõimalus.
Info tel. 5669 6987 Janek

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

11.oktoober alates 10.00

KILINGI-NÕMME KLUBIS

ETTEREGISTREERIMINE
telefonil **5323 2454**

Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA!

Korstnapühkija Rainer Pirjo

Tase 4
kutsetunnistuse nr 153050

tel 5844 0510
rainer010203@hotmail.ee

www.korstnad-kolded.ee

Toimetused ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile signe.laagus@saarde.ee 15. kuupäevaks.

27. august kell 18

SUVEÕHTU LUGU

Kilingi-Nõmme kesklinna pargis

Kodukohvikute eelõhtu kütab kuumaks

Alen Veziko

tasuta

Mälestame lahkunuid

ERICH KAUN

14.09.1932 – 05.08.2021

ELSI SAKSON

26.10.1933 – 08.08.2021

REIN VUHT

18.09.1966 – 17.08.2021